

Awst 2024

Mostyn Estates Ltd

Dosbarthiad Tir Amaethyddol ac Adnoddau Pridd

ar

Dir oddi ar Conway Road, Llandudno

Beechwood Court,
Long Toll, Woodcote,
RG8 0RR

01491 684 233

www.reading-ag.com

1	CYFLWYNIAD	1
2	Y SAFLE AC AMODAU HINSODDOL.....	3
3	ANSAWDD Y TIR AMAETHYDDOL.....	7
ATODIAD 1:	DATA LABORDY	10
ATODIAD 2:	CRYNODEBAU PROFFIL PRIDD A CHYFRIFIADAU SYCHDER.....	12
ATODIAD 3:	LLUNIAU O'R SAFLE A DISGRIFIAD O'R TWLL	14
FFIGWR RAC/10492a/1:	ARSYLWADAU	14
FFIGWR RAC/10492a/2:	DOSBARTHIAD TIR AMAETHYDDOL.....	16

1 Cyflwyniad

- 1.1 Mae Reading Agricultural Consultants Ltd (RAC) wedi cael cyfarwyddyd gan Mostyn Estates Limited i ymchwilio i'r Dosbarthiad Tir Amaethyddol a'r adnoddau pridd ar dir oddi ar Conway Road Llandudno drwy gyfrwng arolwg manwl o nodweddion y pridd a'r safle.
- 1.2 Mae'r canllawiau ar gyfer asesu ansawdd tir amaethyddol yng Nghymru a Lloegr wedi ei nodi yng nghanllawiau a meini prawf diwygiedig y Weinyddiaeth Amaeth, Pysgodfeydd a Bwyd ar gyfer graddio ansawdd tir amaethyddol ¹.
- 1.3 Caiff tir amaethyddol yng Nghymru a Lloegr ei raddio rhwng 1 a 5, yn dibynnu ar i ba raddau mae nodweddion ffisegol neu gemegol yn arwain at gyfyngiadau hirdymor ar ddefnydd amaethyddol. Y prif ffactorau sy'n dylanwadu ar raddio yw'r hinsawdd, amodau'r safle a'r pridd sydd, ynghyd â'r ymadwaith rhyngddynt, yn ffurfio'r sail ar gyfer dosbarthu tir i un o'r pum gradd.
- 1.4 Mae tir Gradd 1 yn dir amaethyddol o ansawdd rhagorol gyda dim ond mân gyfyngiadau, neu ddim cyfyngiadau o gwbl, i ddefnydd amaethyddol. Mae Gradd 2 yn dir amaethyddol o ansawdd da iawn gyda mân gyfyngiadau sy'n effeithio ar gnydau, aredig neu gynaeafu. Mae gan dir Gradd 3 gyfyngiadau cymedrol sy'n effeithio ar y dewis o gnydau, amseru a'r math o aredig, cynaeafu neu lefel y cnwd, ac mae wedi ei isrannu yn Isradd 3a (tir o ansawdd da) ac Isradd 3b (tir o ansawdd cymedrol). Mae tir Gradd 4 yn dir amaethyddol o ansawdd gwael gyda chyfyngiadau dwys sy'n cyfyngu ar yr ystod o gnydau a/neu lefel y cnwd yn sylweddol. Mae tir Gradd 5 yn dir o ansawdd gwael, gyda chyfyngiadau dwys iawn sy'n cyfyngu'r defnydd i borfeydd parhaol neu bori garw.
- 1.5 Mae tir sydd wedi ei ddosbarthu fel Graddfeydd 1, 2 a 3a wedi ei ddiffinio ym mharagraff 3.58 Polisi Cynllunio Cymru² fel y tir amaethyddol gorau a mwyaf amldefnydd.
- 1.6 Mae Cyfoeth Naturiol Cymru gyda Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi Map Rhagweld Dosbarthiad Tir Amaethyddol ar gyfer Cymru ³. Mae'r map wedi ei ddylunio ar grid 50m. Mae meini prawf gan gynnwys yr hinsawdd, llethr, gwlypter y pridd, sychder a chynnwys cerrig wedi eu hystyried a'u defnyddio i bennu y cyfyngiad mwyaf tebygol i ansawdd tir amaethyddol o fewn pob sgwâr grid. Mae'r map yn rhagweld y safle hwn fel:

¹ **Y Weinyddiaeth Amaeth, Pysgodfeydd a Bwyd (1988).** *Dosbarthiad Tir Amaethyddol yng Nghymru a Lloegr Canllawiau a meini prawf diwygiedig ar gyfer graddio ansawdd tir amaethyddol* Cyhoeddiadau'r Weinyddiaeth Amaeth, 10492a – Conway Road, Llandudno

Pysgodfeydd a Bwyd.

² **Llywodraeth Cymru (2024).** Polisi Cynllunio Cymru, Rhifyn 12, Chwefror 2024
<https://www.llyw.cymru/sites/default/files/publications/2024-07/polisi-cynllunio-cymru-rhifyn-12.pdf>

³ **Llywodraeth Cymru (2023).** *MapDataCymru*. <https://mapdata.llyw.cymru/maps/new#/>

Ansawdd Gradd 2 yn y gogledd ac Isradd 3b yn bennaf yn y de ond hefyd gydag ardal fach sy'n Isradd 3a ar yr ymyl deheuol.

- 1.7 Fodd bynnag fel yr eglurwyd gan Gwestiynau Cyffredin Llywodraeth Cymru ar Ddefnydd Tir Amaethyddol ⁴, yr unig ffordd o bennu gradd amaethyddol tir yn gywir yw drwy arolwg tir manwl yn unol â'r canllawiau Defnydd Tir Amaethyddol presennol. Mae'r arolwg hwn yn dilyn y fethodoleg a'r canllawiau a sefydlwyd ar gyfer cynnal arolygon Defnydd Tir Amaethyddol.

2 Y safle ac amodau hinsoddol

Nodweddion cyffredinol, ffurf y tir a draenio

- 2.1 Mae'r safle yn ymestyn i tua 3.5ha o laswelltir amaethyddol gyda gwrychoedd sefydledig a gwregysau o goed ar y ffin ogleddol a'r ffin ddwyreiniol. Mae'r safle wedi ei gyfyngu'n llawn gan yr isadeiledd presennol. Mae Conway Road (B5115) i'r gorllewin a Wormhout Way (A470) i'r dwyrain, gyda'r ddwy ffordd yn cydgyfarfod ar gylchffordd tua'r gogledd. Mae Mynwent Llanrhos i'r de.
- 2.2 Mae'r topograffi wedi ei nodweddu gan lethr sy'n wynebu'r gogledd rhwng uchder o tua 20m a 30m uwchlaw'r seilnod Ordnans (AOD). Caiff draenio ei hwyluso gan y llethr ac mae hefyd drwy broffil y pridd.
- 2.3 Nid yw MapDataCymru³ yn dangos unrhyw berygl sylweddol o lifogydd ar y safle.

Amodau Amaeth-hinsoddol

- 2.4 Mae data amaeth-hinsoddol ar gyfer y safle wedi ei ryngosod o ddata pwynt grid 5km safonol y Swyddfa Dywydd sydd wedi ei osod ar uchder cynrychioliadol o 25m Uwchlaw'r Seilnod Ordnans ac fe'u gwelir yn Nhabl 1. Mae'r hinsawdd yn y safle yn fwyn gyda diffygion lleithder cymedrol i weddol fawr. Mae nifer Dyddiau Capasiti'r Cae yn fawr ac yn anffafriol ar gyfer darparu cyfleoedd ar gyfer gwaith maes amaethyddol. Fodd bynnag nid oes yna unrhyw gyfyngiad hinsoddol hollbwysig i'r Dosbarthiad Tir Amaethyddol.

⁴ **Llywodraeth Cymru (2020).** *Dosbarthiad Tir Amaethyddol, Cwestiynau Cyffredin.*

<https://gov.wales/sites/default/files/publications/2020-06/agricultural-land-classification-frequently-asked-questions.pdf>

Tabl 1: Amodau amaeth-hinsoddol lleol

Paramedr	Mesuriad
Cyfeirnod Grid	SH 79300 80600
Uchder	25m Uwchlaw'r Seilnod Ordnans
Glaw Blyneddol Cyfartalog	780mm
Tymereddau Cronnol >0°C	1,448 y dydd°
Dyddiau Capasiti'r Cae	183 diwrnod
Diffyg Lleithder ar Gyfartaledd, gwenith	102mm
Diffyg Lleithder ar Gyfartaledd, tatws	92mm

Deunydd rhiant y pridd a'r math o bridd

- 2.5 Daeareg y creigwely sydd wedi ei fapio gan Arolwg Daearegol Prydain ⁵ yw'r Nod Glas yn y gogledd, mae'n cynnwys carreg laid ddu sydd fel glo, a Ffurfiad Cerrig Llaith Conwy i'r de, sy'n cynnwys cerrig llaith llwyd a lleidfaen gyda thywodfaen tenau, llipa.
- 2.6 Mae gwaddodion arwynebol o diamicton yn gorwedd ar y creigwely ar draws y safle cyfan a gall gynnwys ystod o ddeunydd o ansawdd gwael a sy'n amrywio o ran maint o glai i feini mawr.
- 2.7 Mae mapio pridd Arolwg Pridd Cymru a Lloegr ⁶ (graddfa 1:250,000) yn dangos rhan helaeth o'r safle fel Cegin, yn ffinio â phriddoedd Dwyrain Keswick 3 i'r de ddwyrain.
- 2.8 Mae gan briddoedd Cegin wead priddgleiog a chleiog gyda strwythur hydraid araf a bras ac yn aml isbridd cywasgedig. Pan fo cyfundrefn Dyddiau Capasiti'r Cae yn fyrrach na 200 diwrnod, fel ar y safle, mae'r priddoedd fel arfer yn Nosbarth Gwlypter IV.
- 2.9 Nodweddir cyfres Dwyrain Keswick 3 gan briddoedd brown mewn drifft priddgleiog dwfn sydd ychydig yn garegog ac wedi ei ddraenio'n dda. Mae gan rai priddoedd cyfansoddol galchfaen o fewn dyfnder o 80cm. Mae'r holl brif briddoedd wedi eu draenio'n dda (WC I)⁷.

⁵ **Arolwg Daearegol Prydain (2024).** *Geology Viewer* <https://www.bgs.ac.uk/map-viewers/bgs-geology-viewer/>
10492a – Conway Road, Llandudno

⁶ **Arolwg Pridd Cymru a Lloegr (1984).***Priddoedd Cymru* (1:250,000), Taflen 2

⁷ **Rudeforth et al (1984).** *Priddoedd a'u Defnydd yng Nghymru* Bwletin 11 Arolwg Pridd Cymru a Lloegr, Harpenden.

3 Ansawdd y tir amaethyddol

Dulliau arolwg pridd

- 3.1 Cafodd pedwar proffil pridd eu harchwilio gan ddefnyddio taradr Edelman (Iseldiraidd) ar ddwystr arsylwi o un i bob hectar yn unol â'r argymhellion sefydledig ar gyfer arolygon Dosbarthiad Tir Amaethyddol ⁴. Cafodd un twll arsylwi hefyd ei gloddio er mwyn archwilio strwythurau'r isbridd. Gellir gweld y lleoliadau arsylwi yn Ffigwr RAC/10492a/1. Ym mhob pwynt arsylwi cafodd y nodweddion canlynol eu hasesu ar gyfer pob terfynlin pridd hyd at uchafswm o 120cm neu unrhyw haen anhreiddiadwy:
- gwead y pridd;
 - cynnwys y garreg;
 - lliw (gan gynnwys britho lleol);
 - cysondeb;
 - cyflwr strwythurol;
 - carbonad rhydd; a
 - dyfnder.
- 3.2 Cafodd un sampl o'r uwchbridd ei gyflwyno er mwyn i labordy benderfynu ar ddosbarthiad maint y gronynnau, pH, cynnwys mater organig a'r cynnwys maeth (P, K, Mg). Mae'r canlyniadau i'w gweld yn Atodiad 1.
- 3.3 Cafodd Dosbarthiad Gwlypter y Pridd ei benderfynu o'r matrices lliw, presenoldeb neu absenoldeb smotiau clai glas llwyd a melyn a'i ddyfnder a haenau o isbridd hydraiddd araf sydd o leiaf 15 cm o drwch mewn perthynas â'r nifer o Ddyddiau Capasiti'r Cae yn y lleoliad.
- 3.4 Ymchwiliwyd i sychder pridd drwy gyfrif hafaliadau cydbwysedd lleithder (a roddwyd yn Atodiad 2). Caiff Dŵr Proffil sydd Ar Gael ei amcangyfrif o wead, natur garegog a dyfnder ac yna ei gymharu â diffyg lleithder a gyfrifwyd ar gyfer y cynydau safonol, gwenith a thatws. Mae'r Diffyg Lleithder yn swyddogaeth o anwedd-drydarthiad posibl a dŵr glaw. Gall graddio'r tir gael ei effeithio os yw'r Dŵr Proffil sydd Ar Gael yn annigonol i gydbwysu'r Diffyg Lleithder a bod sychder yn digwydd.

Dosbarthiad tir amaethyddol a chyfyngiadau'r safle

- 3.5 Mae asesiad o ansawdd y tir wedi ei gynnal yn unol â'r canllawiau diwygiedig ar gyfer Dosbarthiad Tir Amaethyddol¹. Mae proffiliau pridd wedi eu disgrifio yn unol â Hodgson⁸ sef y ffynhonnell gydnabyddedig ar gyfer disgrifio proffiliau a nodweddion pridd yn unol â'r canllawiau diwygiedig ar gyfer Dosbarthiad Tir Amaethyddol. Caiff y proffiliau taradr eu disgrifio yn Atodiad 2 a'r twll yn Atodiad 3, yn ogystal â lluniau o'r safle.
- 3.6 Y prif gyfyngiad i ansawdd tir amaethyddol yw gwlypter sy'n cyfyngu'r Dosbarthiad Tir Amaethyddol i Radd 2. Mae yna un math o bridd yn bresennol ar y safle.
- 3.7 Mae'r uwchbridd yn frown tywyll (7.5YR3/3 neu 10YR3/3 yn siartiau lliw pridd Munsell⁹) priddglai canolig sy'n 38-40cm o ddyfnder. Mae'r uwchbridd ychydig yn garegog, nid yw'n galchaid ac mae ganddo strwythur o flociau sydd wedi datblygu'n wan a sy'n lledonglog ac yn fân. Cafodd nifer o wreiddiau ffeibrog a phryfed genwair cyffredin eu gweld drwy'r uwchbridd.
- 3.8 Mae'r terfynlin pridd uchaf yn briddglai trwm brown (7.5YR4/3, 7.5YR4/4 neu 10YR5/3) neu ar brydiau yn briddglai canolig ac mae hefyd ychydig yn garegog ac nid yw'n galchaid. O dan yr uwchbridd mae gan yr isbridd uchaf strwythur o flociau lledonglog canolig gwan ac mae'n frau. Roedd yr arsylwadau taradr wedi eu hatal gan garreg ar ddyfnder cyfartalog o 55cm, fodd bynnag o'r twll nodir fod yr isbridd yn parhau i ddyfnder, gan drawsnewid i briddglai trwm browngoch (5YR4/4) yn yr isbridd isaf. Mae strwythur yr isbridd isaf wedi ei ddatblygu'n wan gyda thalp o ronynnau pridd sydd ar ffurf blociau ac yn onglog a garw ac yn dod yn brismatig gyda dyfnder, er ei fod yn cynnal biodyllau >0.5% sy'n fwy na 0.5mm o ran diamedr. Nid oes yna unrhyw haen sy'n hydreiddio'n araf o fewn 80cm ac mae'r proffiliau wedi eu dosbarthu fel WC 1. Mae'r cyfyngiad o ganlyniad i wead yr uwchbridd o dan gyfundrefn Dyddiau Capasiti'r Cae o 183 diwrnod sy'n arwain at gyfyngiad ymarferoldeb i Radd 2.
- 3.9 Gellir gweld dosbarthiad y safle yn Nhabl 2 a Ffigwr RAC/10492a/2.

Tabl 2: Dosbarthiad Tir Amaethyddol

Graddfa	Disgrifiad	Hectarau	%
Gradd 2	Ansawdd da iawn	3.5	100
	Cyfanswm	3.5	100

⁸ Hodgson, J. M. (Gol.) (1997). *Llawlyfr maes arolwg pridd*. Monograff Technegol Arolwg Pridd Rhif 5, Silsoe.

⁹ **Lliw Munsell (2009).** *Llyfr Lliw Pridd Munsell*. Grand Rapids, MI, UDA

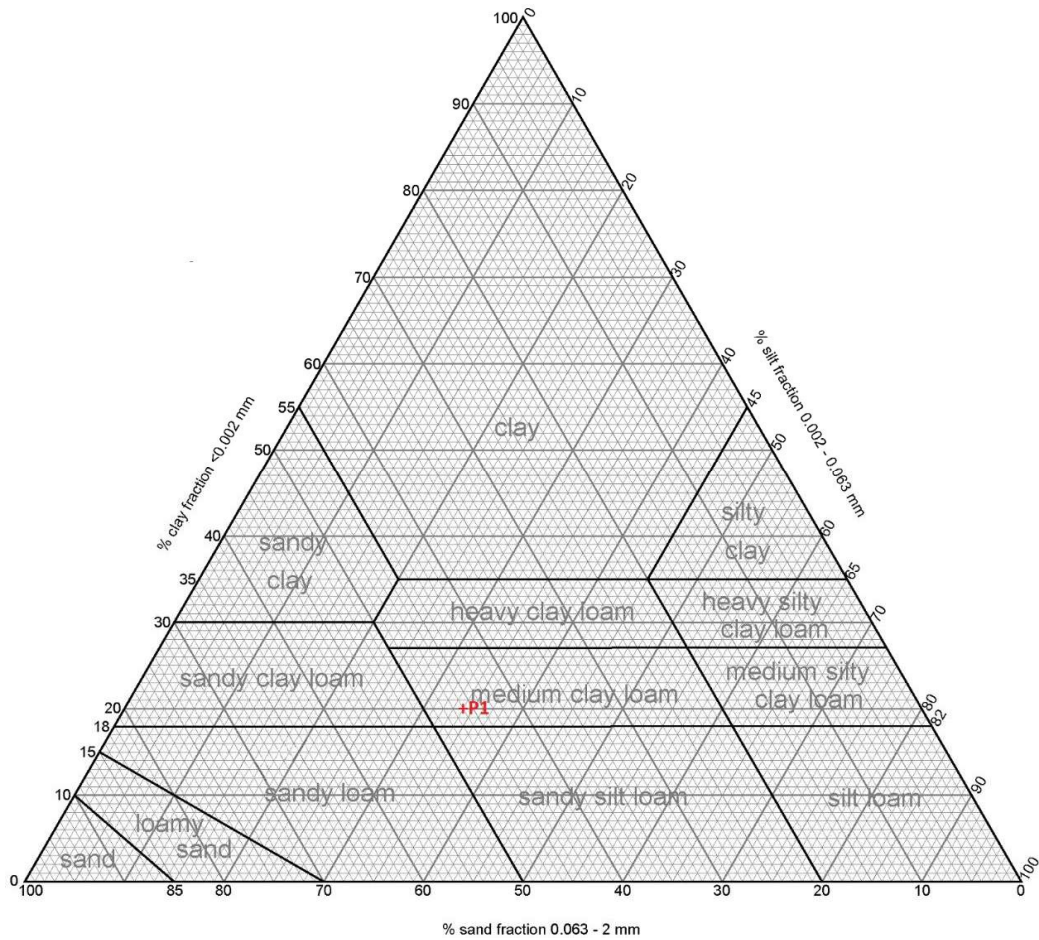
Atodiad 1: Data Labordy

Yr hyn a fesurir	Twll 1	Unedau
Tywod 2.00-0.063 mm	46	% w/w
Llifwaddod 0.063-0.002 mm	34	% w/w
Clai <0.002 mm	20	% w/w
Mater Organig	5.4	% w/w
Gwead	Priddglai Canolig	

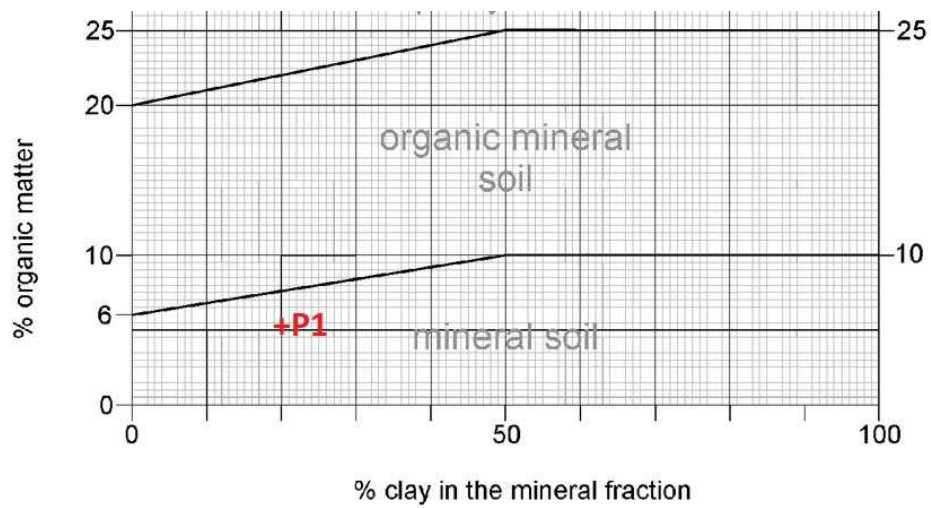
Yr hyn a fesurir	Twll 1	Unedau
pH y pridd	6.3	
Ffosfforws (P)	18.4	mg/l (av)
Potasiwm (K)	29.0	mg/l (av)
Magnesiwm (Mg)	217	mg/l (av)

Yr hyn a fesurir	Twll 1	Unedau
Ffosfforws (P)	2	Mynegai ADAS
Potasiwm (K)	0	Mynegai ADAS
Magnesiwm (Mg)	4	Mynegai ADAS

Gwead Pridd drwy Ddadansoddiad o Faint y Gronynnau

Dosbarth Mater Organig

Atodiad 3:

Lluniau o'r Safle a Disgrifiad o'r Twll

Safle

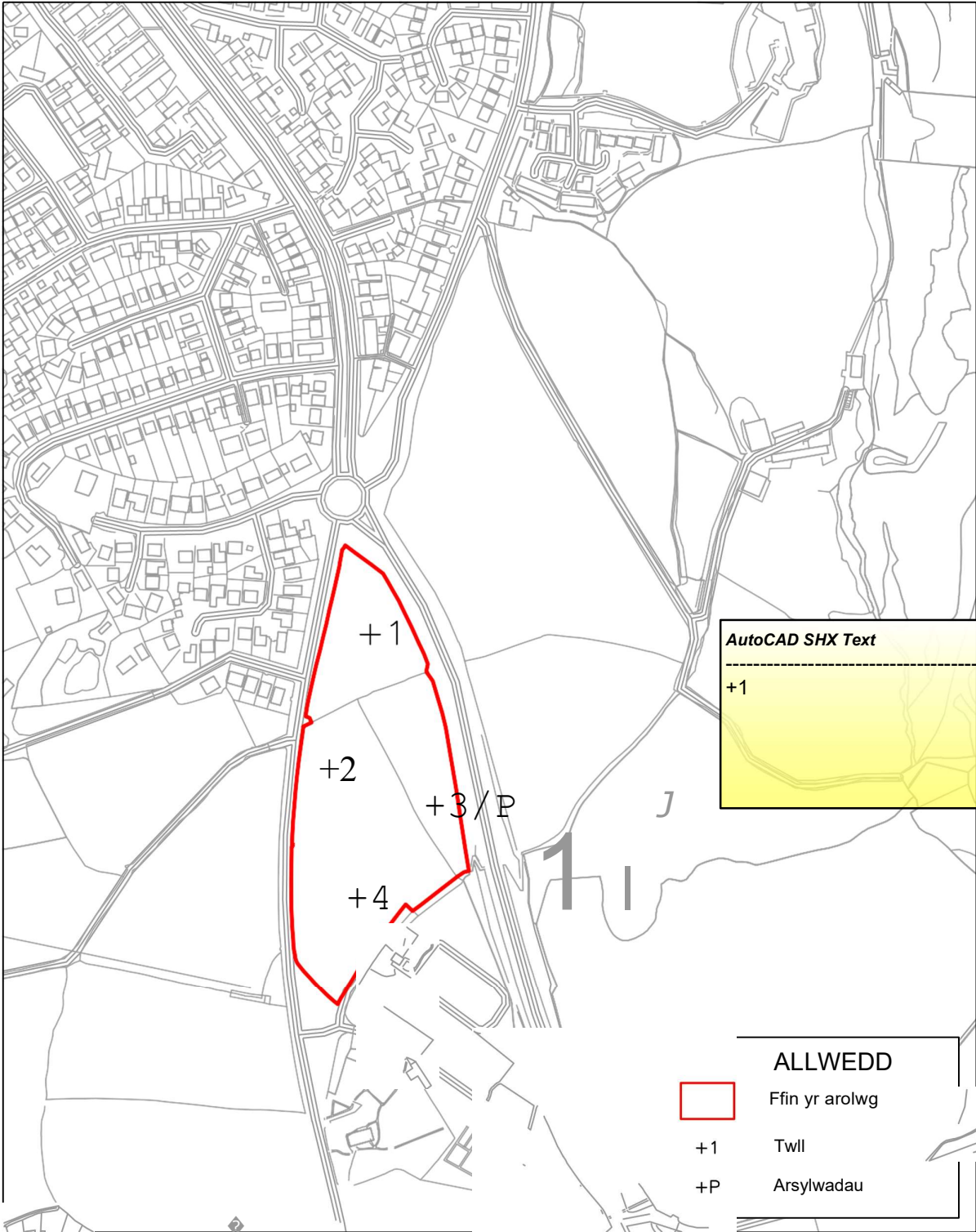

Twll 1

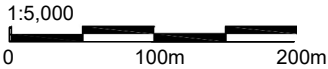
Twll 1 – Cyfeirnod grid SH79389 80,600, glaswellt, twll wedi ei gloddio i 80cm

0-38 cm	Priddglai canolig, 7.5YR3/3, wedi'i ddatblygu'n wan, strwythur o flocliau lledonglog a mân, nifer o wreiddiau ffeibrog, pryfed genwair cyffredin, cynnwys carreg 8% >2cm 5%, >6cm 3% cerrig caled crwn
38-40 cm	Priddglai trwm, 7.5YR4/4, wedi'i ddatblygu'n wan, strwythur o flocliau lledonglog canolig, mandylledd >0.5% mwy na 0.5mm o ran diamedr, brau
40-55 cm	Priddglai trwm, 7.5YR4/4, wedi ei ddatblygu'n wan, strwythur o flocliau lledonglog canolig, smotiau melyn cyffredin, mandylledd >0.5% mwy na 0.5mm o ran diamedr, brau
55-70 cm	Priddglai trwm, 7.5YR4/4 (wyneb gronynnau wedi eu cydgasglu 5YR5/2), wedi eu datblygu'n wan, strwythur o flocliau onglog garw, mandylledd >0.5% mwy na 0.5mm o ran diamedr, smotiau melyn cyffredin, cadarn
70-80 cm	Priddglai trwm, 5YR4/4, wedi ei ddatblygu'n wan, prismatig canolig, mandylledd >0.5% mwy na 0.5mm o ran diamedr, smotiau melyn cyffredin, cadarn

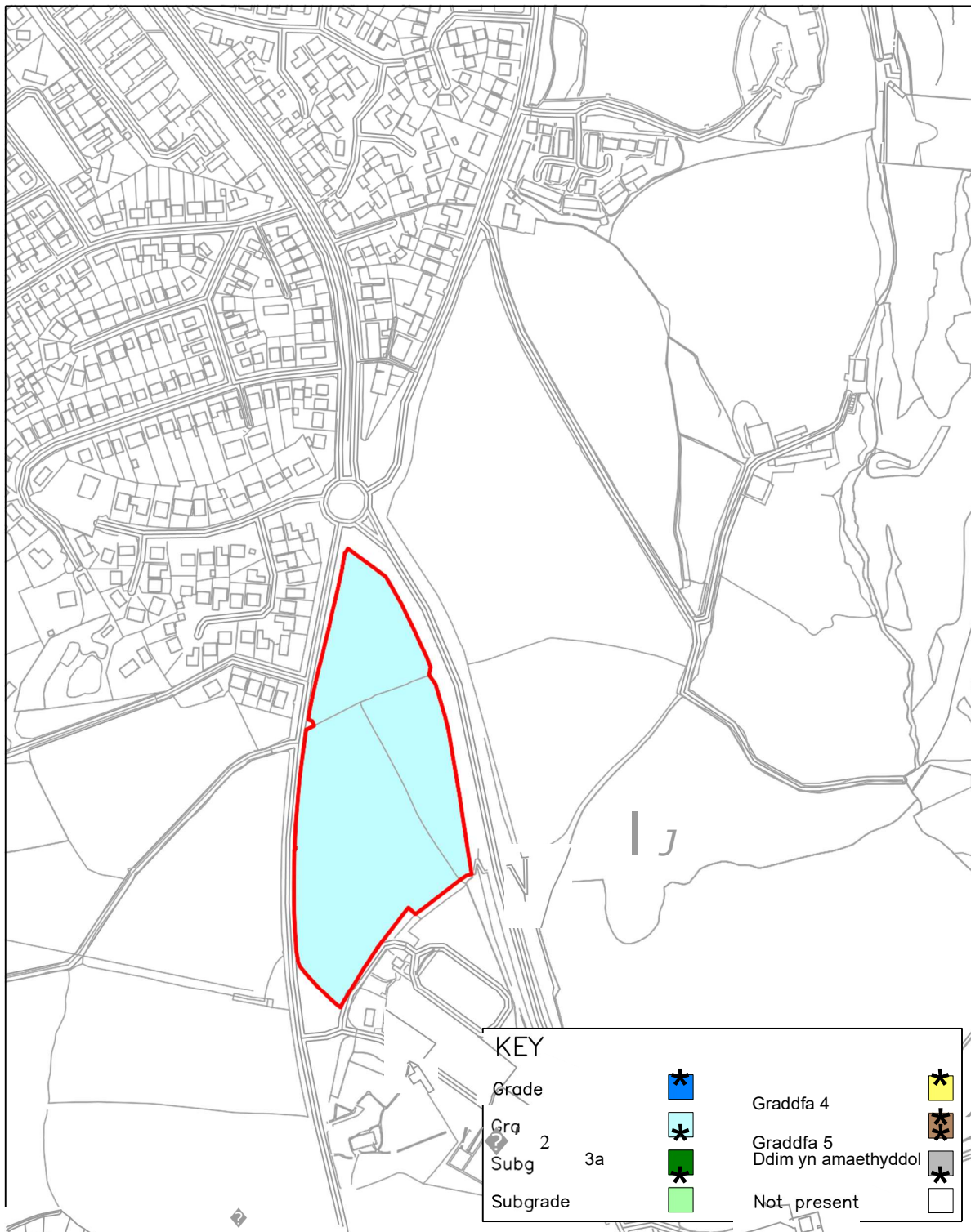
Haen yn hydreddio'n araf > 80cm, WC I, Gradd 2

Pion wedi ei ailgynhyrchu o fap Arolwg Ordnans gyda chaniatâd
Rheolwr Llyfrfa Ei Fawrhydi. Cedwir Hawffraint y Goron
Hawffraint Arolwg Ordnans Rhif Trwydded: 100,005,584

Teitl y llun MAPIO ARSYLLWADAU	Cyfeirnod: RAC/104920/1	Rev.				Reading Agricultural Consultants Ltd Gate House Beechwood Court Long Toll Woodcot e RGB ORR 01491 684233 www.reading-og.com
Contract TIR ODDI AR CONWAY ROAD, LLANDUDNO	Scoles AGM	Gwiriwyd gan SRW	Rev.	Sylw	Dyddi ed	
	Scoles 1:5,000@A4	Dyddiad 08/2024				

Pion wedi ei ailgynhyrchu o fap Arolwg Ordians gyda chaniatâd
Rheolwr Llyfrfa Ei Fawrhydi. Cedwir Hawffraint y Goron
Hawffraint Arolwg Ordians Rhif Trwydded: 100005584

1:5,000
0 100m 200m

Teitl y llun DOSBARTHAD TIR AMAETHYDDOL	Cyfeirnod: RAC/104920/2	Rev.				Reading Agricultural Consultants Ltd Gate House Beechwood Court Long Toll Woodcot e RGB ORR 01491 684233 www.reading-og.com
Contract	Scoles AGM	Gwiriwyd gan SRW				
TIR ODDI AR CONWAY ROAD, LLANDUDNO	Scoles 1:5,000@A4	Dyddiad 08/2024	Rev.	Sylw	Dyddi ed	